ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 22.6.2020
COM(2020) 242 final

2020/0119 (NLE)

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2017/784 με την οποία επιτρέπεται στην Ιταλική Δημοκρατία να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από τα άρθρα 206 και 226 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 395 παράγραφος 1 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας[1] (στο εξής: οδηγία ΦΠΑ), το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα έπειτα από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να επιτρέπει σε κάθε κράτος μέλος να θεσπίζει ειδικά μέτρα παρέκκλισης από τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας, για λόγους απλούστευσης των διαδικασιών επιβολής του ΦΠΑ ή πρόληψης ορισμένων μορφών φοροδιαφυγής ή φοροαποφυγής.

Με επιστολή που πρωτοκολλήθηκε στην Επιτροπή στις 4 Δεκεμβρίου 2019, η Ιταλική Δημοκρατία ζήτησε την άδεια να παρατείνει την παρέκκλιση από τα άρθρα 206 και 226 της οδηγίας ΦΠΑ όσον αφορά τις απαιτήσεις πληρωμής και τιμολόγησης του ΦΠΑ για τις παραδόσεις αγαθών και τις παροχές υπηρεσιών προς δημόσιες αρχές. Το αίτημα αυτό συνεπαγόταν περιορισμό του πεδίου εφαρμογής του ισχύοντος μέτρου παρέκκλισης, που χορηγήθηκε με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2017/784 του Συμβουλίου[2], το οποίο εφαρμοζόταν επίσης στις παραδόσεις αγαθών και τις παροχές υπηρεσιών σε εταιρείες ελεγχόμενες από κεντρικές και τοπικές δημόσιες αρχές και σε έναν κατάλογο εταιρειών εισηγμένων στο χρηματιστήριο.

Ωστόσο, με επιστολή που πρωτοκολλήθηκε στην Επιτροπή στις 27 Μαρτίου 2020, η Ιταλία άλλαξε το αίτημά της, ζητώντας να παραμείνει το πεδίο εφαρμογής της άδειας πανομοιότυπο με εκείνο που χορηγήθηκε με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2017/784 του Συμβουλίου και, επομένως, ζητώντας να εφαρμοστεί η παρέκκλιση από τα άρθρα 206 και 226 της οδηγίας ΦΠΑ για τις παραδόσεις αγαθών και τις παροχές υπηρεσιών σε δημόσιες αρχές, σε εταιρείες ελεγχόμενες από κεντρικές και τοπικές δημόσιες αρχές και σε έναν κατάλογο εταιρειών εισηγμένων στο χρηματιστήριο. Σύμφωνα με το άρθρο 395 παράγραφος 2 της οδηγίας ΦΠΑ, η Επιτροπή ενημέρωσε τα άλλα κράτη μέλη, με επιστολή της 5ης Μαΐου 2020, σχετικά με το αίτημα που υπέβαλε η Ιταλική Δημοκρατία. Με επιστολή της 6ης Μαΐου 2020, η Επιτροπή γνωστοποίησε στην Ιταλική Δημοκρατία ότι διέθετε όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την εξέταση του αιτήματος.

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- **Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης**

Μετά την εισαγωγή του συστήματος στατιστικών ελέγχων, η Ιταλία διαπίστωσε εκτεταμένες απάτες όσον αφορά τον ΦΠΑ σε σχέση με παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών στις δημόσιες αρχές. Για να τεθεί τέλος στις συγκεκριμένες πρακτικές, η Ιταλία ζήτησε το 2014, όσον αφορά τις προμήθειες/παροχές στις δημόσιες αρχές, να μην καταβάλλεται πλέον ο οφειλόμενος ΦΠΑ στον προμηθευτή/πάροχο, αλλά σε χωριστό και δεσμευμένο τραπεζικό λογαριασμό των φορολογικών αρχών. Ο μηχανισμός αυτός αναφέρεται συνήθως ως ένας τύπος «διαχωρισμού των πληρωμών», δεδομένου ότι η πληρωμή η οποία συνήθως μεταβιβάζεται εξ ολοκλήρου από τον πελάτη στον προμηθευτή/πάροχο (αντάλλαγμα για την προμήθεια/παροχή συν ΦΠΑ) διαχωρίζεται ως εξής: i) αφενός, το αντάλλαγμα που καταβάλλεται στον προμηθευτή αγαθών ή στον πάροχο υπηρεσιών· και ii) αφετέρου, ο οφειλόμενος ΦΠΑ καταβάλλεται σε δεσμευμένο τραπεζικό λογαριασμό των φορολογικών αρχών.

Η παρέκκλιση εγκρίθηκε με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2015/1401 του Συμβουλίου[3], έως την 31η Δεκεμβρίου 2017. Με την εν λόγω απόφαση επετράπη στην Ιταλία να παρεκκλίνει

[1] ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1.
[2] ΕΕ L 118 της 6.5.2017, σ. 17.
[3] ΕΕ L 217 της 18.8.2015, σ. 7-8.

από το άρθρο 206 της οδηγίας ΦΠΑ όσον αφορά την καταβολή του ΦΠΑ και από το άρθρο 226 της οδηγίας ΦΠΑ όσον αφορά τους κανόνες τιμολόγησης.

Η Ιταλία ζήτησε την παρέκκλιση για περιορισμένη περίοδο, ώστε να μπορέσει να οργανώσει και να θέσει σε εφαρμογή κατάλληλα μέτρα πολιτικής ελέγχου και να αξιοποιήσει πλήρως τα διαθέσιμα δεδομένα μέσω ηλεκτρονικής τιμολόγησης. Με την εφαρμογή της υποχρέωσης ηλεκτρονικής τιμολόγησης για προμήθειες/παροχές σε δημόσιες αρχές, με την οποία δίνεται η δυνατότητα ελέγχου σε πραγματικό χρόνο των επιμέρους συναλλαγών και των επακριβών ποσών ΦΠΑ τα οποία οφείλουν να καταβάλλουν οι δημόσιες αρχές για τις αγορές τους, η Ιταλία θα μπορούσε να ελέγξει τον συγκεκριμένο τομέα βάσει συμβατικών τεχνικών ελέγχου, χωρίς την ανάγκη παρέκκλισης από την οδηγία ΦΠΑ, προκειμένου να εφαρμόσει το μέτρο διαχωρισμού των πληρωμών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που διαβίβασε η Ιταλία, η εισαγωγή της ηλεκτρονικής τιμολόγησης για προμήθειες/παροχές σε δημόσιες αρχές παρείχε στις φορολογικές αρχές σημαντικές πληροφορίες σχετικά με τη ροή των τιμολογίων και, ως εκ τούτου, κατέστησε εφικτό τον έλεγχο των συναλλαγών και των αντίστοιχων ποσών ΦΠΑ. Ωστόσο, ένα άλλο στοιχείο του αποτελεσματικού συστήματος ελέγχου —η υποχρέωση κοινοποίησης των στοιχείων όλων των εκδοθέντων και των παραληφθέντων τιμολογίων στις φορολογικές αρχές— τέθηκε σε εφαρμογή μόλις την 1η Ιανουαρίου 2017. Χρειαζόταν περισσότερος χρόνος ώστε το μέτρο να παράξει αποτελέσματα και να παρέχει κίνητρο στους φορολογουμένους να τηρήσουν τις φορολογικές τους υποχρεώσεις. Κατά συνέπεια, η Ιταλία ζήτησε να παραταθεί η παρέκκλιση από τα άρθρα 206 και 226 της οδηγίας ΦΠΑ όσον αφορά τις προμήθειες/παροχές σε δημόσιες αρχές,

Επιπλέον, η Ιταλία διαπίστωσε περιπτώσεις φοροδιαφυγής στον τομέα των προμηθειών/παροχών σε εταιρείες ελεγχόμενες από δημόσιες αρχές και σε ένα μικρό σύνολο 40 εταιρειών εισηγμένων στο χρηματιστήριο. Προκειμένου να καταπολεμηθεί αυτή η μορφή φοροδιαφυγής και να αποφευχθούν περαιτέρω απώλειες δημόσιων εσόδων από τον ΦΠΑ, η Ιταλία ζήτησε να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής της παρέκκλισης από τα άρθρα 206 και 226 της οδηγίας ΦΠΑ στις παραδόσεις αγαθών και τις παροχές υπηρεσιών στις προαναφερόμενες οντότητες, τις οποίες η Ιταλία θεωρεί εξίσου αξιόπιστες με τις δημόσιες αρχές. Οι εν λόγω οντότητες είναι, αφενός, εταιρείες ελεγχόμενες από κεντρικές και τοπικές δημόσιες αρχές και, αφετέρου, ένας κατάλογος περίπου 40 εταιρειών εισηγμένων στο χρηματιστήριο, ήτοι συνολικά περίπου 2 400 εταιρείες. Η Ιταλία ανέμενε ότι, με την επέκταση του μέτρου διαχωρισμού των πληρωμών στις εν λόγω εταιρείες, θα αντιμετωπιζόταν η φοροδιαφυγή με τη μορφή μη καταβολής του ΦΠΑ από τους προμηθευτές/παρόχους στις ενδιαφερόμενες οντότητες και, κατά συνέπεια, θα αυξάνονταν τα έσοδα από τον ΦΠΑ.

Η παράταση της παρέκκλισης, με διευρυμένο το πεδίο εφαρμογής της, εγκρίθηκε με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2017/784 του Συμβουλίου, έως τις 30 Ιουνίου 2020.

Τον Οκτώβριο του 2018, η Ιταλία υπέβαλε έκθεση σύμφωνα με το άρθρο 3 δεύτερο εδάφιο της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2017/784 του Συμβουλίου. Βάσει της εν λόγω έκθεσης, το μέτρο διαχωρισμού των πληρωμών, που θεσπίστηκε στην Ιταλία, οδήγησε σε αύξηση των εσόδων από τον ΦΠΑ, και η αύξηση αυτή ήταν υψηλότερη από τις εκτιμήσεις που έγιναν κατά τη θέσπιση του μέτρου. Επιπλέον, στην έκθεση αναφέρεται ότι η αύξηση της πίστωσης ΦΠΑ για τους προμηθευτές/παρόχους των εταιρειών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του διαχωρισμού των πληρωμών, η οποία προκύπτει από την εφαρμογή του μέτρου, μπορεί εύκολα να ελεγχθεί και να αποτελέσει αντικείμενο διαχείρισης, και ότι η κατάσταση των επιστροφών ΦΠΑ δεν έχει επιδεινωθεί.

Ο μηχανισμός διαχωρισμού των πληρωμών αποτελεί μέρος δέσμης μέτρων που θέσπισε η Ιταλία για την καταπολέμηση της φορολογικής απάτης και της φοροδιαφυγής. Αυτή η δέσμη

μέτρων αφορά, μεταξύ άλλων, και την ηλεκτρονική τιμολόγηση και την ηλεκτρονική διαβίβαση δεδομένων για τις καθημερινές χρεώσεις. Η ηλεκτρονική τιμολόγηση καθιερώθηκε από την 1η Ιουλίου 2018 σε ορισμένους τομείς, και από την 1η Ιανουαρίου 2019 σε γενικευμένη μορφή. Η υποχρέωση αυτή εγκρίθηκε με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/593 του Συμβουλίου[4]. Με την ηλεκτρονική διαβίβαση δεδομένων για τις καθημερινές χρεώσεις απαιτείται από τους φορολογουμένους που ασχολούνται με το λιανικό εμπόριο και παρεμφερείς δραστηριότητες (που δεν συνεπάγονται υποχρεώσεις τιμολόγησης) να αποθηκεύουν δεδομένα για τις καθημερινές χρεώσεις ηλεκτρονικά και να τα διαβιβάζουν ηλεκτρονικά στην *Agenzia delle Entrate*. Αυτή η δεύτερη υποχρέωση κατέστη εφαρμοστέα την 1η Ιανουαρίου 2020 και, για τους φορολογουμένους με κύκλο εργασιών άνω των 400 000 EUR, την 1η Ιουλίου 2019. Αυτή η δέσμη μέτρων έχει αντικαταστήσει άλλα μέτρα ελέγχου, και δίνει τη δυνατότητα στις ιταλικές φορολογικές αρχές να διασταυρώνουν τις διάφορες συναλλαγές που δηλώνονται από τους οικονομικούς φορείς και να παρακολουθούν τις πληρωμές ΦΠΑ τις οποίες πραγματοποιούν. Με τις τελευταίες νομοθετικές αλλαγές καθιερώθηκε η υποχρέωση να διατίθενται αμέσως στους φορολογουμένους τα δεδομένα σχετικά με τις πράξεις ΦΠΑ από ηλεκτρονικά τιμολόγια, διασυνοριακές συναλλαγές και ηλεκτρονικές χρεώσεις, προκειμένου να απλουστευθεί η συμμόρφωσή τους· θα έχει ως αποτέλεσμα την εκ των προτέρων συμπλήρωση των δηλώσεων ΦΠΑ από την *Agenzia delle Entrate* και την κατάρτιση τακτικών υπολογισμών του ΦΠΑ, που θα μπορούν να αποδέχονται ή να συμπληρώνουν οι φορολογούμενοι. Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 7 της προαναφερόμενης απόφασης 2017/784, από τη στιγμή που το εν λόγω σύστημα τεθεί πλήρως σε εφαρμογή, δεν θα πρέπει να υπάρχει πλέον ανάγκη παρέκκλισης από την οδηγία 2006/112/ΕΚ προκειμένου να εφαρμοστεί το μέτρο διαχωρισμού των πληρωμών.

Ωστόσο, σύμφωνα με τις ιταλικές αρχές, επί του παρόντος δεν θα ήταν σκόπιμο να καταργηθεί τελείως το μέτρο διαχωρισμού των πληρωμών. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις τους, τα μέτρα που εφαρμόζονται μέσω της δέσμης μέτρων για την καταπολέμηση της απάτης μειώνουν τον χρόνο που χρειάζεται η φορολογική αρχή για να λάβει γνώση της ύπαρξης πιθανής περίπτωσης φοροδιαφυγής ή απάτης σε τρεις μήνες, σε σύγκριση με τους 18 μήνες που ήταν αρχικά αναγκαίοι. Παρά ταύτα, εάν δεν υπάρχει διαχωρισμός των πληρωμών, η ανάκτηση από τους φοροφυγάδες ή τους διαπράττοντες απάτη, μετά τη διενέργεια του ελέγχου, θα μπορούσε να αποδειχθεί αδύνατη εάν είναι αφερέγγυοι. Ο μηχανισμός διαχωρισμού των πληρωμών, ως εκ των προτέρων μέτρο, προσφέρει πολύ μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα.

Η Επιτροπή εξακολουθεί να θεωρεί ότι η πλήρης εφαρμογή της δέσμης μέτρων για την καταπολέμηση της απάτης, που έχει σχεδιάσει η Ιταλία, θα πρέπει να θέσει τέλος στην ανάγκη για περαιτέρω παρεκκλίσεις από την οδηγία ΦΠΑ προκειμένου να εφαρμοστεί ο διαχωρισμός των πληρωμών. Πάντως, είναι ακόμη νωρίς να αξιολογηθεί πλήρως η αποτελεσματικότητα των μέτρων αυτών, λόγω της πρόσφατης εφαρμογής τους. Η γενικευμένη υποχρεωτική ηλεκτρονική τιμολόγηση τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2019, ενώ η ηλεκτρονική διαβίβαση δεδομένων για τις καθημερινές χρεώσεις τέθηκε σε πλήρη εφαρμογή την 1η Ιανουαρίου 2020. Ως εκ τούτου, η αξιολόγηση των μέτρων αυτών και του αντικτύπου τους στον εντοπισμό της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ και στην επιβολή του φόρου δεν μπορεί να διενεργηθεί εκτενώς. Επομένως, ελλείψει πλήρους εφαρμογής της δέσμης μέτρων για την καταπολέμηση της απάτης, είναι σκόπιμο να παραταθεί το μέτρο για μια επιπλέον περίοδο, καθώς η κατάργησή του θα μπορούσε να έχει σημαντικές αρνητικές

[4] Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/593 του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2018, με την οποία επιτρέπεται στην Ιταλική Δημοκρατία να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από τα άρθρα 218 και 232 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας, ΕΕ L 99 της 19.4.2018, σ. 14-15.

επιπτώσεις στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και στην επιβολή του ΦΠΑ όσον αφορά τους τομείς που καλύπτονται από το πεδίο εφαρμογής του μέτρου. Επιπροσθέτως, σε περίπτωση που δεν παραταθεί το μέτρο, οι εταιρείες που εφαρμόζουν τον μηχανισμό διαχωρισμού των πληρωμών θα πρέπει να αλλάξουν τα συστήματα τιμολόγησής τους ώστε να τα προσαρμόσουν στις αλλαγές. Η φορολογική αρχή θα πρέπει να προβεί σε ανάλογες προσαρμογές στα συστήματά της. Λόγω των δυσχερειών που αντιμετωπίζει η Ιταλία εξαιτίας της έξαρσης της νόσου COVID-19, δεν φαίνεται ενδεδειγμένο να ζητηθεί από τις επιχειρήσεις και τη φορολογική αρχή να προβούν στις αλλαγές αυτές στην παρούσα χρονική στιγμή.

Μία από τις επιπτώσεις του διαχωρισμού των πληρωμών είναι το γεγονός ότι οι προμηθευτές/πάροχοι, όντας υποκείμενοι στον φόρο, δεν μπορούν να συμψηφίζουν τον ΦΠΑ που κατέβαλαν επί των εισροών τους με τον ΦΠΑ που εισέπραξαν για τις πραγματοποιηθείσες προμήθειες/παροχές. Ενδέχεται να βρίσκονται διαρκώς σε πιστωτική θέση και να χρειάζεται να ζητούν ουσιαστική επιστροφή του εν λόγω ΦΠΑ από τη φορολογική αρχή. Από την άλλη πλευρά, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, η Ιταλία επιτρέπει στους συγκεκριμένους προμηθευτές/παρόχους να συμψηφίζουν τον ΦΠΑ που δεν εισέπραξαν από τους πελάτες τους με άλλους οφειλόμενους στην Ιταλία φόρους και, ως εκ τούτου, να περιορίζουν το πρόβλημα ταμειακών ροών που διαφορετικά θα αντιμετώπιζαν οι επιχειρήσεις οι οποίες υπόκεινται σε φορολογική υποχρέωση στην Ιταλία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που υπέβαλε η Ιταλία, η διαδικασία επιστροφής έχει επιταχυνθεί. Οι αιτήσεις επιστροφής διεκπεραιώνονται κατά μέσο όρο εντός 67 ημερών και ο μέσος χρόνος πραγματικής πληρωμής στον δικαιούχο είναι 7 ημέρες. Κατά τη θέσπιση του μέτρου διαχωρισμού των πληρωμών, προβλέφθηκε ότι οι υποκείμενοι στον φόρο που πραγματοποιούν πράξεις υποκείμενες στο σύστημα διαχωρισμού των πληρωμών, εντός του ορίου της πίστωσης που απορρέει από τις πράξεις αυτές, δικαιούνται να λαμβάνουν την καταβολή των σχετικών πιστώσεων ΦΠΑ κατά προτεραιότητα. Η πρακτική αυτή συνεπάγεται ότι οι αιτήσεις επιστροφής που σχετίζονται με τον μηχανισμό διαχωρισμού των πληρωμών διεκπεραιώνονται κατά προτεραιότητα, τόσο κατά τη διάρκεια της προκαταρκτικής έρευνας όσο και κατά τη διάρκεια της πληρωμής των οφειλόμενων ποσών, έναντι των επιστροφών χωρίς προτεραιότητα.

Το αίτημα που υποβλήθηκε από την Ιταλία και πρωτοκολλήθηκε στην Επιτροπή, στις 4 Δεκεμβρίου 2019, συνεπαγόταν περιορισμό του πεδίου εφαρμογής του ισχύοντος μέτρου παρέκκλισης, ζητήθηκε δε άδεια να παραταθεί η παρέκκλιση από τα άρθρα 206 και 226 της οδηγίας ΦΠΑ μόνον όσον αφορά τις απαιτήσεις πληρωμών και τιμολόγησης του ΦΠΑ για τις παραδόσεις αγαθών και τις παροχές υπηρεσιών προς δημόσιες αρχές. Ωστόσο, με επιστολή που πρωτοκολλήθηκε στην Επιτροπή στις 27 Μαρτίου 2020, η Ιταλία άλλαξε το αίτημά της, ζητώντας να παραμείνει το πεδίο εφαρμογής της άδειας πανομοιότυπο με εκείνο που χορηγήθηκε με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2017/784 του Συμβουλίου και, επομένως, ζητώντας να εφαρμοστεί η παρέκκλιση από τα άρθρα 206 και 226 της οδηγίας ΦΠΑ για τις παραδόσεις αγαθών και τις παροχές υπηρεσιών σε δημόσιες αρχές, σε εταιρείες ελεγχόμενες από κεντρικές και τοπικές δημόσιες αρχές και σε έναν κατάλογο εταιρειών εισηγμένων στο χρηματιστήριο.

Ο λόγος για τη μεταβολή του πεδίου εφαρμογής ήταν ότι, εν τω μεταξύ, κατέστησαν διαθέσιμα τα οριστικά στοιχεία σχετικά με την αποτελεσματικότητα του μέτρου, από τα οποία προκύπτει ότι η αποτελεσματικότητα του μέτρου ήταν υψηλότερη από την αναφερόμενη σε προηγούμενες εκθέσεις. Το αίτημα για παράταση που υποβλήθηκε τον Δεκέμβριο του 2019 τροποποιήθηκε με το αίτημα για παράταση του μέτρου παρέκκλισης που εγκρίθηκε με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2017/784 του Συμβουλίου.

Δεδομένων του ευρέος πεδίου εφαρμογής της παρέκκλισης και του γεγονότος ότι εξακολουθούν να υπάρχουν ανησυχίες από πλευράς επιχειρήσεων σχετικά με τις επιστροφές ΦΠΑ, είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί η απαιτούμενη συνέχεια στο πλαίσιο της εν λόγω παρέκκλισης, ιδίως δε όσον αφορά τις επιπτώσεις του μέτρου στο επίπεδο της απάτης σε θέματα ΦΠΑ και στην κατάσταση των επιστροφών ΦΠΑ στους υποκείμενους στον φόρο που καλύπτονται από την παρέκκλιση. Επομένως, η Ιταλία καλείται να υποβάλει έκθεση, δεκαοκτώ μήνες μετά την έναρξη ισχύος της παρέκκλισης, για τη διαδικασία επιστροφής ΦΠΑ όσον αφορά την κατάσταση των (υποκείμενων στον φόρο) προμηθευτών/παρόχων που καλύπτονται από την παρέκκλιση. Η έκθεση αυτή θα πρέπει, ιδίως, να περιλαμβάνει στατιστικά στοιχεία όσον αφορά τον μέσο χρόνο που απαιτείται για την αποτελεσματική επιστροφή του ΦΠΑ στους εν λόγω υποκείμενους στον φόρο και να περιγράφει τα ιδιαίτερα προβλήματα που μπορεί να έχουν ανακύψει εν προκειμένω. Στην εν λόγω έκθεση θα πρέπει επίσης να αναφέρονται τα διάφορα μέτρα που εφαρμόζονται για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής όσον αφορά τις προμήθειες/παροχές που καλύπτονται από την παρέκκλιση, η ημερομηνία έναρξης ισχύος τους, καθώς και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς τους.

Παρότι η Ιταλία ζήτησε παράταση της άδειας έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023, προτείνεται να εγκριθεί η παρέκκλιση από την 1η Ιουλίου 2020 έως τις 30 Ιουνίου 2023. Η περίοδος αυτή αναμένεται να είναι επαρκής για να πραγματοποιηθεί πλήρης αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων που εφαρμόζονται με στόχο τη μείωση της φοροδιαφυγής στους συγκεκριμένους τομείς. Εξάλλου, έως τότε, οι επιχειρήσεις και η φορολογική αρχή θα είναι σε καλύτερη θέση προκειμένου να προβούν στις αναγκαίες προσαρμογές στα συστήματά τους.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η παρέκκλιση μπορεί να εγκριθεί βάσει του άρθρου 395 της οδηγίας ΦΠΑ, για λόγους απλούστευσης των διαδικασιών επιβολής του φόρου ή πρόληψης ορισμένων τύπων φοροδιαφυγής ή φοροαποφυγής. Η Ιταλία ζήτησε το μέτρο παρέκκλισης για να καταπολεμήσει τη φοροδιαφυγή στους τομείς όπου η απάτη στον τομέα του ΦΠΑ έχει εντοπιστεί εδώ και χρόνια και, σύμφωνα με τα στοιχεία που υπέβαλε η Ιταλία, το μέτρο υπήρξε αποτελεσματικό προκειμένου να βελτιωθεί η επιβολή του φόρου και να περιοριστεί η απάτη στον τομέα του ΦΠΑ στους στοχευόμενους τομείς. Η παρέκκλιση είναι σύμφωνη με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής.

Με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2019/310 του Συμβουλίου[5], χορηγήθηκε παρόμοια παρέκκλιση στην Πολωνία για να εφαρμόσει τον μηχανισμό διαχωρισμού των πληρωμών. Το πολωνικό σύστημα διαχωρισμού των πληρωμών περιλαμβάνει έναν προαιρετικό και έναν υποχρεωτικό μηχανισμό διαχωρισμού των πληρωμών. Αυτό το υποχρεωτικό σύστημα διαχωρισμού των πληρωμών επηρεάζει τις παραδόσεις αγαθών και τις παροχές υπηρεσιών που πληρώνονται μέσω ηλεκτρονικών τραπεζικών μεταφορών, οι οποίες πραγματοποιούνται μεταξύ υποκειμένων στον φόρο, σε τομείς ιδιαίτερα εκτεθειμένους στην απάτη στον τομέα του ΦΠΑ και στους οποίους εντοπίζονται περιστατικά απάτης επί σειρά ετών. Στο πολωνικό υποχρεωτικό σύστημα διαχωρισμού των πληρωμών, η τράπεζα ενεργεί ως παράγοντας διαχωρισμού, μεταφέροντας το ποσό που καταβάλλει ο πελάτης στους σχετικούς λογαριασμούς του προμηθευτή, δηλαδή το φορολογητέο ποσό στον κανονικό λογαριασμό του συναλλασσομένου, και το ποσό του ΦΠΑ στον δεσμευμένο λογαριασμό του συναλλασσομένου για τον ΦΠΑ. Τα ποσά στον δεσμευμένο λογαριασμό για τον ΦΠΑ

[5] Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2019/310 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2019, με την οποία επιτρέπεται στην Πολωνία να εισαγάγει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 226 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 51 της 22.2.2019, σ. 19).

ανήκουν στον υποκείμενο στον φόρο, ωστόσο, η δυνατότητά του να διαθέτει τα ποσά περιορίζεται καταρχήν στην πληρωμή του οφειλόμενου ΦΠΑ στη φορολογική αρχή ή στην πληρωμή του ΦΠΑ που προκύπτει από τιμολόγια τα οποία λαμβάνονται από προμηθευτές.

Η Ρουμανία υπέβαλε επίσης αίτημα για παρέκκλιση, ώστε να εφαρμόσει τον μηχανισμό διαχωρισμού των πληρωμών σε παραδόσεις και παροχές από ορισμένους υποκείμενους στον φόρο. Ο ρουμανικός μηχανισμός διαχωρισμού των πληρωμών ήγειρε σοβαρές ανησυχίες όσον αφορά την αναλογικότητα και τη συμβατότητά του με τη Συνθήκη. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή προέβαλε αντιρρήσεις σχετικά με το αίτημα της Ρουμανίας[6].

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Άρθρο 395 της οδηγίας ΦΠΑ.

• Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)

Λαμβανομένης υπόψη της διάταξης της οδηγίας ΦΠΑ στην οποία βασίζεται, η πρόταση εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης. Συνεπώς, δεν έχει εφαρμογή η αρχή της επικουρικότητας.

• Αναλογικότητα

Η απόφαση αφορά άδεια που χορηγείται σε κράτος μέλος κατόπιν αιτήματός του και ουδόλως συνιστά υποχρέωση.

Δεδομένου ότι η παρέκκλιση είναι χρονικά καθορισμένη και περιορίζεται στον δημόσιο τομέα, τις εταιρείες υπό κρατικό έλεγχο και τις εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρείες, το πεδίο εφαρμογής αφορά συγκεκριμένο τομέα με σημαντικά προβλήματα φοροδιαφυγής. Συνεπώς, το ειδικό μέτρο είναι ανάλογο προς τον επιδιωκόμενο στόχο, δηλαδή την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής.

• Επιλογή της νομικής πράξης

Ως νομική πράξη προτείνεται εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου.

Βάσει του άρθρου 395 της οδηγίας ΦΠΑ, παρέκκλιση από τους κοινούς κανόνες ΦΠΑ είναι δυνατή μόνο κατόπιν έγκρισης του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει ομόφωνα έπειτα από πρόταση της Επιτροπής. Καταλληλότερη νομική πράξη είναι η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, διότι μπορεί να απευθύνεται σε μεμονωμένο κράτος μέλος.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

• Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Δεν πραγματοποιήθηκε διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η παρούσα πρόταση βασίζεται σε αίτημα της Ιταλίας και αφορά μόνο το συγκεκριμένο κράτος μέλος.

• Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας

Δεν υπήρξε ανάγκη προσφυγής σε εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.

---

[6] Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 395 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, COM/2018/666 final.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Στόχος της πρότασης εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου είναι η παράταση της εφαρμογής της παρέκκλισης από τα άρθρα 206 και 226 της οδηγίας ΦΠΑ για προμήθειες/παροχές σε δημόσιες αρχές, σε εταιρείες ελεγχόμενες από κεντρικές και τοπικές δημόσιες αρχές και σε έναν κατάλογο περίπου 40 εταιρειών εισηγμένων στο χρηματιστήριο. Με την επιβολή της υποχρέωσης καταβολής του ΦΠΑ σε χωριστό τραπεζικό λογαριασμό της φορολογικής αρχής, η πρόταση εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου αποσκοπεί, καταρχάς, στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής με τη μορφή μη καταβολής του ΦΠΑ από τους προμηθευτές/παρόχους στις απαριθμούμενες οντότητες. Το μέτρο που εφαρμόζεται επί του παρόντος από την Ιταλία αποδείχθηκε αποτελεσματικό εργαλείο για τον σκοπό αυτό.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που υπέβαλε η Ιταλία, η εφαρμογή του μέτρου στο αρχικό του πεδίο εφαρμογής επέφερε αύξηση των πληρωμών ύψους περίπου 3,5 δισ. EUR το 2015. Το ποσό αυτό προσδιορίστηκε από την *Agenzia delle Entrate*, η οποία έλαβε υπόψη ότι για τους προμηθευτές/παρόχους της *Pubblica Amministrazione* (PA), για τις ίδιες πράξεις, το συνολικό ποσό του χαμηλότερου ΦΠΑ επί των εκροών που καταβλήθηκε πράγματι μετά την καθιέρωση του μηχανισμού διαχωρισμού των πληρωμών, μετά την αφαίρεση της αύξησης των συμψηφισμών και των επιστροφών, είναι χαμηλότερο από τις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν από την PA για τις ίδιες πράξεις. Περαιτέρω ανάλυση που πραγματοποιήθηκε από την Ιταλία κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το αποτέλεσμα αυτό παρέμεινε σταθερό και κατά τα επόμενα έτη. Σύμφωνα με την ανάλυση αυτή, το διευρυμένο πεδίο εφαρμογής του μέτρου (προμηθευτές/πάροχοι εταιρειών ελεγχόμενων από κεντρικές και τοπικές αρχές και εταιρείες εισηγμένες στο χρηματιστήριο) έχει αποφέρει πρόσθετη αύξηση των πληρωμών κατά 1,08 δισ. EUR. Και πάλι, αυτό το αρχικό αποτέλεσμα του μέτρου παρέμεινε σταθερό και κατά τα επόμενα έτη εφαρμογής του. Επομένως, το συνολικό αποτέλεσμα από την εφαρμογή του μέτρου ανέρχεται σε 4,58 δισ. EUR ετησίως.

Ένα άλλο αποτέλεσμα που θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη είναι ότι, στο πλαίσιο αυτού του συστήματος, οι προμηθευτές/πάροχοι δεν εισπράττουν τον ΦΠΑ από τους πελάτες τους. Επομένως, θα πρέπει να ζητούν συχνότερα ουσιαστική επιστροφή του ΦΠΑ, εάν δεν μπορούν να συμψηφίζουν τον συγκεκριμένο ΦΠΑ με άλλους οφειλόμενους στην Ιταλία φόρους. Για να αποφευχθούν οι αρνητικές επιπτώσεις στους εν λόγω υποκείμενους στον φόρο, ιδίως εάν οι προμηθευτές/πάροχοι δεν είναι εγκατεστημένοι στην Ιταλία, έχει ουσιώδη σημασία η εύρυθμη και έγκαιρη λειτουργία των διαδικασιών επιστροφής. Κατά την Ιταλία, το σύστημά της για τις επιστροφές ΦΠΑ λειτουργεί σωστά, και το μέσο χρονικό διάστημα για τη διεκπεραίωση των επιστροφών ΦΠΑ έχει μειωθεί στις 67 ημέρες, συν 7 ημέρες για την πραγματική πληρωμή στον δικαιούχο. Επιπλέον, οι νέοι κανόνες που έχουν τεθεί σε ισχύ αναμένεται ότι θα καταστήσουν εφικτή την ορθή διαχείριση τυχόν αύξησης των επιστροφών ΦΠΑ. Συν τοις άλλοις, σύμφωνα με τις πληροφορίες που υπέβαλε η Ιταλία, ταυτόχρονα με τη θέσπιση του μέτρου διαχωρισμού των πληρωμών, προβλέφθηκε ότι οι υποκείμενοι στον φόρο που πραγματοποιούν πράξεις υποκείμενες στο σύστημα διαχωρισμού των πληρωμών, εντός του ορίου της πίστωσης που απορρέει από τις πράξεις αυτές, δικαιούνται να λαμβάνουν την καταβολή των σχετικών πιστώσεων ΦΠΑ κατά προτεραιότητα. Η διάταξη αυτή συνεπάγεται ότι οι αιτήσεις επιστροφής που σχετίζονται με τον μηχανισμό διαχωρισμού των πληρωμών διεκπεραιώνονται κατά προτεραιότητα, τόσο κατά τη διάρκεια της προκαταρκτικής έρευνας όσο και κατά τη διάρκεια της πληρωμής των οφειλόμενων ποσών, σε σύγκριση με τις επιστροφές χωρίς προτεραιότητα.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η πρόταση δεν έχει επιπτώσεις στην προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Το μέτρο δεν θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στους ιδίους πόρους της Ένωσης που προέρχονται από τον ΦΠΑ.

2020/0119 (NLE)

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2017/784 με την οποία επιτρέπεται στην Ιταλική Δημοκρατία να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από τα άρθρα 206 και 226 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας[1], και ιδίως το άρθρο 395 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Σύμφωνα με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2015/1401 του Συμβουλίου[2], επετράπη στην Ιταλία, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2017, να απαιτήσει να καταβάλλεται από τις δημόσιες αρχές ο οφειλόμενος φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) για προμήθειες αγαθών και παροχές υπηρεσιών στις εν λόγω αρχές σε χωριστό και δεσμευμένο τραπεζικό λογαριασμό των φορολογικών αρχών. Αυτό το ειδικό μέτρο αποτελούσε παρέκκλιση από τα άρθρα 206 και 226 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ όσον αφορά τους κανόνες πληρωμής και τιμολόγησης του ΦΠΑ.

(2) Με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2017/784 του Συμβουλίου[3] επετράπη στην Ιταλία να εφαρμόσει το ειδικό μέτρο έως τις 30 Ιουνίου 2020. Επιπλέον, διευρύνθηκε το πεδίο εφαρμογής του ειδικού μέτρου, ώστε να συμπεριληφθούν οι προμήθειες/παροχές σε επιχειρήσεις ελεγχόμενες από δημόσιες αρχές, κατά την έννοια του άρθρου 2359 του ιταλικού Αστικού Κώδικα (*Codice Civile*), και σε εταιρείες εισηγμένες στο χρηματιστήριο που περιλαμβάνονται στον δείκτη Financial Times Stock Exchange Milano Indice di Borsa (στο εξής: FTSE MIB).

(3) Με επιστολή που πρωτοκολλήθηκε στην Επιτροπή στις 4 Δεκεμβρίου 2019, η Ιταλική Δημοκρατία ζήτησε να παραταθεί η εν λόγω άδεια έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023 και να περιοριστεί το πεδίο εφαρμογής του ειδικού μέτρου στις παραδόσεις αγαθών και τις παροχές υπηρεσιών μόνο προς δημόσιες αρχές. Με επιστολή που πρωτοκολλήθηκε στην Επιτροπή στις 27 Μαρτίου 2020, η Ιταλία ζήτησε να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής του μέτρου σε παραδόσεις αγαθών ή παροχές υπηρεσιών σε εταιρείες ελεγχόμενες από κεντρικές και τοπικές δημόσιες αρχές και σε εισηγμένες εταιρείες που περιλαμβάνονται στον δείκτη FTSE MIB. Κατά συνέπεια, η Ιταλία ζητεί να παραταθεί το ειδικό μέτρο, με πανομοιότυπο πεδίο εφαρμογής της άδειας που χορηγήθηκε με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2017/784.

---

1 ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1.
2 ΕΕ L 217 της 18.8.2015, σ. 7-8.
3 ΕΕ L 118 της 6.5.2017, σ. 17.

(4) Με επιστολή της 5ης Μαΐου 2020, η Επιτροπή ενημέρωσε τα άλλα κράτη μέλη, σύμφωνα με το άρθρο 395 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, σχετικά με το αίτημα που υπέβαλε η Ιταλία. Με επιστολή της 6ης Μαΐου 2020, η Επιτροπή γνωστοποίησε στην Ιταλία ότι διέθετε όλες τις πληροφορίες που χρειαζόταν για την αξιολόγηση του αιτήματος.

(5) Το μέτρο αυτό αποτελεί μέρος δέσμης μέτρων που θέσπισε η Ιταλία για την καταπολέμηση της φορολογικής απάτης και της φοροδιαφυγής. Από την 1η Ιουλίου 2018 σε ορισμένους τομείς, και από την 1η Ιανουαρίου 2019 σε γενικευμένη μορφή, καθιερώθηκε υποχρέωση ηλεκτρονικής τιμολόγησης. Η υποχρέωση εγκρίθηκε με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/593 του Συμβουλίου[4]. Αυτή η δέσμη μέτρων, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρονικής τιμολόγησης, έχει αντικαταστήσει άλλα μέτρα ελέγχου, και δίνει τη δυνατότητα στις ιταλικές φορολογικές αρχές να διασταυρώνουν τις διάφορες συναλλαγές που δηλώνονται από τους οικονομικούς φορείς και να παρακολουθούν τις πληρωμές ΦΠΑ τις οποίες πραγματοποιούν.

(6) Η Ιταλία εξηγεί στο αίτημά της ότι, μολονότι η δέσμη μέτρων που εφαρμόστηκε μειώνει τον χρόνο που χρειάζεται η φορολογική αρχή για να λάβει γνώση της ύπαρξης πιθανής περίπτωσης φοροδιαφυγής ή απάτης σε τρεις μήνες, σε σύγκριση με τους δεκαοκτώ μήνες που ήταν αρχικά αναγκαίοι, εάν δεν υπάρχει διαχωρισμός των πληρωμών, η ανάκτηση από τους φοροφυγάδες ή τους διαπράττοντες απάτη, μετά τη διενέργεια του ελέγχου, θα μπορούσε να καταστεί αδύνατη εάν είναι αφερέγγυοι. Ο μηχανισμός διαχωρισμού των πληρωμών, ως εκ των προτέρων μέτρο, προσφέρει πολύ μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα. Τα οριστικά στοιχεία σχετικά με την αποτελεσματικότητα του μέτρου δείχνουν ότι το μέτρο υπήρξε ακόμη πιο αποτελεσματικό από το αναμενόμενο.

(7) Μία από τις επιπτώσεις του μέτρου είναι το γεγονός ότι οι προμηθευτές/πάροχοι, όντας υποκείμενοι στον φόρο, δεν μπορούν να συμψηφίζουν τον ΦΠΑ που κατέβαλαν επί των εισροών τους με τον ΦΠΑ που εισέπραξαν για τις πραγματοποιηθείσες προμήθειες/παροχές. Ενδέχεται να βρίσκονται διαρκώς σε πιστωτική θέση και να χρειάζεται να ζητούν ουσιαστική επιστροφή του εν λόγω ΦΠΑ από τη φορολογική αρχή. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που υπέβαλε η Ιταλία, οι αιτήσεις επιστροφής διεκπεραιώνονται κατά μέσο όρο εντός 67 ημερών και ο μέσος χρόνος πραγματικής πληρωμής στον δικαιούχο είναι 7 ημέρες. Κατά τη θέσπιση του μέτρου διαχωρισμού των πληρωμών, προβλέφθηκε ότι οι υποκείμενοι στον φόρο που πραγματοποιούν πράξεις υποκείμενες στο σύστημα διαχωρισμού των πληρωμών, εντός του ορίου της πίστωσης που απορρέει από τις πράξεις αυτές, δικαιούνται να λαμβάνουν την καταβολή των σχετικών πιστώσεων ΦΠΑ κατά προτεραιότητα. Η πρακτική αυτή συνεπάγεται ότι οι αιτήσεις επιστροφής που σχετίζονται με τον μηχανισμό διαχωρισμού των πληρωμών διεκπεραιώνονται κατά προτεραιότητα, τόσο κατά τη διάρκεια της προκαταρκτικής έρευνας όσο και κατά τη διάρκεια της πληρωμής των οφειλόμενων ποσών, έναντι των επιστροφών χωρίς προτεραιότητα.

(8) Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 7 της εκτελεστικής απόφασης 2017/784, από τη στιγμή που έχει τεθεί πλήρως σε εφαρμογή το σύστημα, το οποίο συνίσταται από τη δέσμη μέτρων ελέγχου που σκόπευε να εφαρμόσει η Ιταλία, δεν θα πρέπει να υπάρχει πλέον ανάγκη παρέκκλισης από την οδηγία 2006/112/ΕΚ προκειμένου να εφαρμοστεί

[4] Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/593 του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2018, με την οποία επιτρέπεται στην Ιταλική Δημοκρατία να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από τα άρθρα 218 και 232 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας, ΕΕ L 99 της 19.4.2018, σ. 14-15.

ο διαχωρισμός των πληρωμών. Ως εκ τούτου, η Ιταλία διαβεβαίωσε ότι δεν θα επιδιώξει ανανέωση του μέτρου παρέκκλισης που επιτρέπει την εφαρμογή του μηχανισμού διαχωρισμού των πληρωμών. Ωστόσο, δεδομένου ότι είναι ακόμη νωρίς να αξιολογηθεί πλήρως η αποτελεσματικότητα των μέτρων αυτών, λόγω της πρόσφατης εφαρμογής τους, και υπό το πρίσμα της δυσχερούς περιόδου που αντιμετωπίζει η Ιταλία εξαιτίας της έξαρσης της νόσου COVID-19, γεγονός που καθιστά πιο δύσκολο να εφαρμόσουν οι υποκείμενοι στον φόρο τις αλλαγές που απαιτούνται στα συστήματα τιμολόγησής τους, και να προσαρμόσουν οι φορολογικές αρχές τα δικά τους, η κατάργηση του μέτρου θα μπορούσε να έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και στην επιβολή του ΦΠΑ, καθώς και στο διοικητικό κόστος για τους υποκείμενους στον φόρο υπό τις παρούσες περιστάσεις.

(9) Η αιτούμενη παρέκκλιση θα πρέπει να είναι χρονικά περιορισμένη, ώστε να αξιολογηθεί κατά πόσον το ειδικό μέτρο είναι κατάλληλο και αποτελεσματικό. Παρότι η Ιταλία ζήτησε παράταση της άδειας έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023, η άδεια δεν θα πρέπει να παραταθεί πέραν της 30 Ιουνίου 2023. Η περίοδος αυτή αναμένεται να είναι επαρκής για να πραγματοποιηθεί πλήρης αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων που εφαρμόζονται με στόχο τη μείωση της φοροδιαφυγής στους συγκεκριμένους τομείς.

(10) Για να εξασφαλιστεί η απαιτούμενη συνέχεια στο πλαίσιο της παρούσας παρέκκλισης, και ιδίως η παρακολούθηση των επιπτώσεων στις επιστροφές ΦΠΑ προς τους υποκείμενους στον φόρο που καλύπτονται από την παρέκκλιση, η Ιταλία θα πρέπει να υποβάλει έκθεση στην Επιτροπή, εντός 15 μηνών αφότου παράγει αποτελέσματα η παράταση του ειδικού μέτρου, όσον αφορά τη συνολική κατάσταση των επιστροφών ΦΠΑ στους υποκείμενους στον φόρο, και ιδίως τον μέσο χρόνο που απαιτείται προς τον σκοπό αυτό, καθώς και όσον αφορά την αποτελεσματικότητα του εν λόγω ειδικού μέτρου και άλλων μέτρων που εφαρμόζονται με στόχο τη μείωση της φοροδιαφυγής στους συγκεκριμένους τομείς. Η έκθεση θα πρέπει να περιλαμβάνει κατάλογο των διαφόρων μέτρων που εφαρμόζονται, μαζί με την ημερομηνία έναρξης ισχύος τους.

(11) Το ειδικό μέτρο είναι ανάλογο προς τους επιδιωκόμενους στόχους, δεδομένου ότι είναι χρονικά καθορισμένο και περιορίζεται σε τομείς με σημαντικά προβλήματα φοροδιαφυγής. Επιπλέον, το ειδικό μέτρο δεν ενέχει τον κίνδυνο μετατόπισης της φοροδιαφυγής σε άλλους τομείς ή σε άλλα κράτη μέλη.

(12) Η παρέκκλιση δεν θα έχει αρνητική επίπτωση στα συνολικά φορολογικά έσοδα που εισπράττονται στο στάδιο της τελικής κατανάλωσης και δεν θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στους ιδίους πόρους της Ένωσης που προέρχονται από τον ΦΠΑ.

(13) Επομένως, η εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2017/784 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2017/784 του Συμβουλίου τροποποιείται ως εξής:

1) στο άρθρο 3, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2021, η Ιταλία υποβάλλει στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με τη συνολική κατάσταση των επιστροφών ΦΠΑ στους υποκείμενους στον φόρο που επηρεάζονται από τα μέτρα που αναφέρονται στα άρθρα 1 και 2 και, ιδίως, σχετικά με τη

μέση διάρκεια της διαδικασίας επιστροφής και με την αποτελεσματικότητα του εν λόγω μέτρου και άλλων μέτρων που εφαρμόζονται με στόχο τη μείωση της φοροδιαφυγής στους συγκεκριμένους τομείς. Η εν λόγω έκθεση περιλαμβάνει κατάλογο των διαφόρων μέτρων που εφαρμόζονται, μαζί με την ημερομηνία έναρξης ισχύος τους»·

2) στο άρθρο 5, η ημερομηνία «30 Ιουνίου 2020» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «30 Ιουνίου 2023».

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ιταλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος